

kl. 8

Temat: **Współczesny rynek pracy.**

1. Obejrzyj film o współczesnym rynku pracy, który odpowie na pytania:

- W jakim kierunku dzisiaj się kształcić? Jakie zawody będą w przyszłości potrzebne?
- Jakie wyzwania Czekają pracowników i pracodawców?
- Jaki jest stan obecny rynku pracy w Polsce?
- Jakie SA prognozy na przyszłość?

<https://www.youtube.com/watch?v=TUrrCf4NoVc>

<https://www.youtube.com/watch?v=F0652xhIFVw>

2. Współczesny rynek pracy-charakterystyka

Dziś zajmujemy się rynkiem pracy. Podobny jest on do rynku, na którym kupujemy np. warzywa czy owoce. Rynek pracy jest jednym z rynków funkcjonujących w gospodarce. Przeczytaj poniższe informacje dotyczące rynku pracy:

Rynek pracy –definicja

Rynek pracy to zbiór zagadnień, form, instytucji związanych z poszukiwaniem zatrudnienia, tworzeniem miejsc pracy oraz relacji między tymi elementami. To także, idąc za Internetową Encyklopedią PWN „(...) ekonomiczny, społeczny i polityczny obszar, na którym rozgrywają się wszelkie procesy z zakresu szeroko rozumianego zatrudnienia i bezrobocia”.

Dwa ważne pojęcia, które uwzględnia się podczas analizy funkcjonowania rynku pracy to **popyt i podaż.**

Popyt na pracę wiąże się z liczbą wolnych oraz zajętych miejsc pracy, zapotrzebowaniem na specjalistów i pracowników.

Podaż z kolei to liczba osób, które mogą zaoferować swoją wiedzę, umiejętności i zaangażowanie w wykonywanie konkretnych obowiązków w celach zarobkowych.

Rodzaje rynków pracy:

Rynek pracy w Polsce i na świecie bada się według szeregu kryteriów, mających pokazać panujące tendencje, pomagające definiować problemy oraz pozwalające porównywać między sobą rynki pracy na różnych szczeblach. Możemy więc spotkać się z podziałem uwzględniającym obejmowany obszar –lokalny rynek pracy, o charakterze krajowym lub europejskim. W każdym z nich bierze się pod uwagę inny zasięg terytorialny, przez co inna jest też skala obserwowanych zjawisk popytu i podaży. Kolejne kryteria podziału mogą dotyczyć np. zawodów, wieku zatrudnionych i osób poszukujących pracy, narodowości, wykształcenia itd. Innym podziałem na rynku pracy jest ten uwzględniający legalność zatrudnienia. Instytucje badają i prowadzą statystyki dotyczące oficjalnej pracy ale próbują także przeanalizować zjawisko szarej strefy i pracy na czarno.

Cechy rynku pracy:

Oceniając rynek pracy pod tak wieloma względami, można określić dominujące w nim tendencje i zagrożenia. Jedną z nich jest dynamika rozwoju –w jakim tempie i na jak długo zmieniają się relacje między podażą a popytem, czy są one podobne dla poszczególnych obszarów. Możemy spotkać się z określeniem rynku otwartego lub zamkniętego. Inne cechy rynku pracy można wyznaczyć na podstawie takich kryteriów jak płeć, wiek czy sposób uzyskiwania przychodu. Na danym obszarze mówi się np. o rynku pracy kobiet, osób starszych, samozatrudnionych. Zasoby rynku pracy Głównym zasobem rynku pracy są ludzie np. w wieku produkcyjnym, poprodukcyjnym i tacy, którzy dopiero za jakiś czas będą zdolni do wykonywania konkretnych obowiązków. Każdą z tych grup można podzielić jeszcze według bardziej szczegółowych kryteriów (np. pracujący, bezrobotni poszukujący pracy, nieposzukujący itp.). W ramach wspierania i rozwoju tych zasobów odpowiednie instytucje tworzą programy mające podtrzymać i zmobilizować ludzi do aktywności zawodowej. Fundusze na doszkalanie, kontrola zwolnień grupowych czy fundusze i programy wsparcia dla osób, które utraciły zatrudnienie mają w sposób ciągły zapewniać pomoc poszczególnym grupom pracowników.

Elementy rynku pracy:

Ze względu na bardzo szeroką definicję rynku pracy można wyróżnić szereg elementów składających się na niego. To przede wszystkim zasoby stanowiące o podaż, a także firmy, instytucje wpływające na popyt. Ważną rolę pełnią także publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, między innymi wspomagające osoby bezrobotne w znalezieniu zatrudnienia, pomagające wdrożyć się i wpasować we współczesny rynek pracy.

Czynniki kształtujące rynek pracy:

Wpływ na stan rynku pracy mają czynniki związane zarówno z liczbą ludności, jak i ich umiejętnościami. Niższe demograficzne, spadek liczby urodzeń powoduje deficyt rąk do pracy. Brak nowych stanowisk może też być związany z postępem technologii i zastępowaniem pracowników zautomatyzowanymi systemami. Z kolei te systemy powinny być obsługiwane przez wykwalifikowanych specjalistów. Na tej podstawie można więc stwierdzić że znaczący wpływ na rynek pracy ma stan gospodarki, to w jakim kierunku i jak szybko się zmienia. W wymienianiu czynników kształtujących rynek pracy nie można również pominąć polityki przyjętej przez dane państwo. Czy jest otwarte na zatrudnianie cudzoziemców, czy wspiera rodaków w poszukiwaniu pracy za granicą.

Źródło: https://www.praca.pl/poradniki/rynek-pracy/rynek-pracy-definicja,rodzaje,cechy,zasoby,elementy_pr-3542.html3.

Na rynku pracy pojawiają się również problemy. Zastanów się :

- ♣Dlaczego wielu ludzi wyjeżdża za granicę do pracy?
- ♣Dlaczego w niektórych sytuacjach jednym jest łatwiej, a niektórym trudniej znaleźć pracę?

Przykładowe odpowiedzi: bezrobocie w danych branżach, ograniczona oferta lokalnego/krajowego rynku pracy; • brak mobilności; • brak elastyczności (np. oparcie kariery tylko na dotychczasowej edukacji, brak specjalizacji lub zbyt wąska specjalizacja).

3. Zastanówmy się teraz, kim jest uniwersalny pracownik? Współczesny rynek pracy wymaga uniwersalnego pracownika. Na rynku pracy potrzebni są wyspecjalizowani pracownicy, czyli posiadający wiedzę i umiejętności w danej dziedzinie, wykształceni, ale jednocześnie potrafiący się dokształcić, przekwalifikować, wykorzystać to, co potrafią, ale na innym stanowisku, jeśli będzie taka konieczność.

4. Zapoznaj się z historią Igora

Technik hotelarstwa –historia Igora (lat 22)

Igor długo nie wiedział, kim chciałby być w przyszłości. Od zawsze był bardzo towarzyskim i otwartym na innych człowiekiem. Chętnie pomagał innym i zawsze angażował się w to, co robił. Prawie do końca szkoły podstawowej nie wiedział jednak, co dalej powinien robić. Bardzo chciał pracować z ludźmi, ale nie interesował go żaden konkretny zawód. W przeciwieństwie do swojego przyjaciela, który od zawsze marzył o pracy kucharza. Przyjaciel ten namawiał go, aby razem poszli do szkoły gastronomicznej, ale Igorowi zawody związane z gotowaniem, choć może i ciekawe, lecz kojarzyły się z ciężką pracą, a przede wszystkim z nauką w branżowej szkole. Igor uczył się dobrze i myślał raczej o szkole z maturą, choć niekoniecznie o liceum. Pod koniec szkoły podstawowej Igor wraz klasą wybrali się na Targi Edukacyjne. Przyjaciel w pierwszej kolejności zaciągnął Igora do stoiska szkoły oferującej kształcenie w zawodzie kucharza. Okazało się, że w szkole, którą był zainteresowany przyjaciel, można uczyć się także w innych zawodach. Igora najbardziej zaciękała oferta związana z hotelarstwem. Szczególnie zawód technika hotelarza. Po powrocie z targów zainteresował się tą branżą i postanowił razem z przyjacielem od września rozpocząć naukę w tej samej szkole, choć w różnych klasach: Igor w klasie przygotowującej do zawodu technika hotelarza, przyjaciel w klasie kucharzy. I tak rozpoczęła się droga edukacyjno-zawodowa Igora w branży hotelarskiej. Po 5 latach Igor ukończył technikum, zdał bardzo dobrze egzamin, uzyskując kwalifikacje w zawodzie technika hotelarstwa. Jednak ze względu na zbyt swobodne podejście do matury (jak sam dziś Igor przyznaje), nie udało mu się zdać egzaminu dojrzałości. Zaraz po szkole otrzymał ciekawą propozycję pracy w hotelu, co prawda nie w jego rodzinnej Legnicy, ale w pięknej Szklarskiej Porębie.

Igor został zwolniony ze względu na złą kondycję finansową hotelu (redukcja etatu —Igor ma najkrótszy staż pracy . Igor musi zmienić pracę. Zastanów się, co może w tej sytuacji zrobić bohater? Jakiego rodzaju wiedza i umiejętności będą mu potrzebne, aby zmienić swoją sytuację zawodową? Aby odpowiedzieć na te zagadnienia skorzystaj z istniejących klocków kariery, ale także możesz podawać swoje pomysły.

Gdzie szukać informacji o sytuacji na rynku pracy?

- rynek pracy –aktualne informacje na temat rynku pracy w Polsce i w regionach, <http://www.doradztwo.ore.edu.pl>;
- informacje o rynku pracy, www.rynekpracy.org;
- dane statystyczne rynku pracy, www.stat.gov.pl;
- oferty pracy, www.psz.praca.gov.pl;
- światowy rynek pracy, www.case-research.eu;
- zawody deficytowe i nadwyżkowe, <https://barometrzwodow.pl/>.

Istnieją także publiczne instytucje rynku pracy, z pomocy których można korzystać: urzędy pracy, Ochotnicze Hufce Pracy oraz niepubliczne, np.: agencje zatrudnienia, organizacje pracodawców, organizacje pozarządowe.

Dla chętnych! Obejrzyj film pn.

"Szkoła na rynku

pracy"https://www.youtube.com/watch?v=hYCEGtKIgGE&feature=emb_title